

Uit de Historie van Bussum en omgeving

Treffpunt Erasmus

De in Bussum wonende documentairemaakster Annet Betsalel maakte een film met de titel 'Treffpunt Erasmus', naar de naam van een Amsterdamse boekhandel. Daar vond in 1942 de cruciale ontmoeting plaats tussen de hoofdpersoon van de film, Werner Klemke, en leden van het verzet.

De ontdekking van het verhaal begint in 2011, toen in de synagoge aan de Kromme Englaan in Bussum kastenvol archiefstukken werden gevonden, waarvan sommige 150 jaar oud waren. Brieven in dat archief leidden tot de vondst over wat Werner Klemke en Johannes Gerhardt, twee jonge Wehrmachtsoldaten, voor een grote

groep onderduikers in het Gooi gedaan hadden. In 'Erasmus' konden de Duitse dienstplichtigen boeken vinden, die in Duitsland verboden waren, van Thomas Mann, Stefan Zweig en Kurt Tucholsky bijvoorbeeld. Daar kwamen ze in de zomer van 1942 in contact met de joodse familie Van Perlstein uit Blaricum – die eerder in De Burcht aan de Brediusweg had gewoond. Zij besloten de familie Van Perlstein te helpen door documenten te vervalsen om van hun ster af te komen en werkten daarna mee aan het opzetten van een groot onderduiknetwerk in hele Gooi. Daardoor hebben ze velen, joden en niet-joden, het leven gered. Historicus Ben Braber schat het aantal op 500.

Als soldaat had Klemke, o.m. gelegerd in Crailo, een rustige schrijversbaan. Gerhardt sneuvelde in 1944, maar Klemke overleefde de oorlog en groeide uit tot een beroemde (kinder)boekenillustrator in de DDR en ook daarbuiten. Klemke overleed in 1994.

In 1962 vertelde hij in een interview hoe hij toevallig getuige was geweest van het samendrijven van joden bij het Muiderpoortstation, hetgeen hem zeer geraakt had.

Met al deze gegevens en hoe het met Klemke na de oorlog ging, maakte Annet Betsalel de documentaire 'Treffpunt Erasmus', die onlangs in Berlijn in première ging en op maandag 9 november a.s. zijn Nederlandse première in het Filmhuis van Bussum beleeft. De film is daarna nog een aantal keren in Bussum te zien; zie het programma van het Filmhuis.

KLAAS OOSTEROM

**Historische Kring
Bussum**

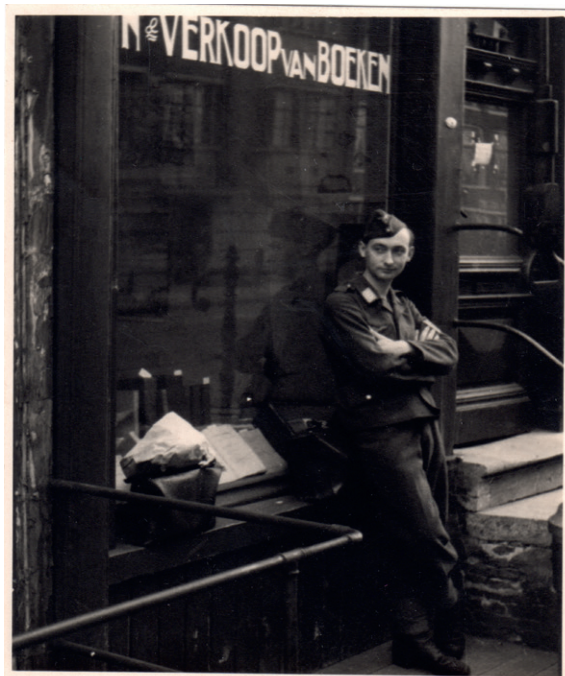
Stationsweg 3 1404 AN Bussum
www.historishekringbussum.nl
tel. 035-69 129 68

Werner Klemke met Evie van Perlstein en echtgenoot Mels de Jong.

Vrienden tijdens de bezetting. V.l.n.r. Mels de Jong, Johannes Gerhardt, Johnny Lefebvre, Gerard van Perlstein en Werner Klemke.

Klemke voor boekhandel Erasmus.